

SAMRÅDSTALE
[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

31. maj 2021
2021 - 7634
nicbra

Samrådstale til åbent samråd i ERU den 8. juni 2021 kl. 13.15-14.15. Samrådsspørgsmål AH og AI af 6. maj 2021 stillet efter ønske fra Mona Juul (KF).

- Tak til Mona og det Konservative Folkeparti for at indkalde til det her samråd.
- Det mener jeg faktisk. For med den udlægning som er i præsentationen og også med den mediemæssige udlægning, så mener jeg, at det kunne være godt og på sin plads at gå spadestikket dybere i forhold til, hvad det egentlig var der skete, og hvorfor tingene endte, som de gjorde.
- Det er nemlig ikke helt så unuanceret end som så.
- Jeg vil gerne lægge ud med at sige, at vi fortsat er i en situation, hvor det er enormt vigtigt, at vi formår at balancere hensynet til, at vi alle gerne vil genåbne vores samfund og på samme tid opretholde kontrol med smittetrykket.

- Det bliver heldigvis en nemmere opgave efterhånden som flere og flere bliver vaccineret, men den løbende håndtering viser, at vi fortsat skal være meget opmærksomme på udviklinger.
- Genåbningen skal derfor ske gradvist, og det glæder mig, at så stort et flertal af folketingets partier er med til at bringe deres inputs til forhandlingsbordet og dermed også bidrage til at løfte opgaven med gradvist at udfase restriktionerne i samfundet.
- Herunder også kravet om 30 minutters forudgående bordreservation, som vi skal snakke om i dag, og som skulle bidrage til en forsigtig genåbning af serveringsstederne i de to uger frem mod, at genåbningen egentlig var planlagt. Herefter blev kravet afskaffet som planlagt og det gælder heller ikke længere i dag.
- Som erhvervsminister glæder det mig naturligvis, at danskerne her frem mod sommeren kan sidde ude i solen og nyde deres mad fra restaurant eller øl på en fortovscafé.
- Det har været længe ventet både for danskerne og for de mange erhvervsdrivende, som lever af at servere den slags.

Besvarelse af Samrådsspørgsmål AH

Ad spørgsmål AH:

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der blev iværksat en 30-minutters-regel for booking af borde på restauranter, cafeer m.v., når ministeriets egne analyser viser, at kravet ikke giver færre restaurantgæster, som det er beskrevet i artiklen: "Notat sår alvorlig tvivl om effekten af forhadt bordbestillingskrav", dr.dk., den 5. maj 2021.

- Jeg vil lægge ud med at svare på det første spørgsmål, AH, som handler om, hvorfor der blev iværksat en regel om, at kunder skulle bestille bord på serveringssteder 30 minutter før de ankom.
- I den forbindelse vil jeg også forholde mig til indholdet af DRs artikel, som der henvises til i spørgsmålet.

[Hvorfor er der blevet iværksat en regel om 30 minutters forudgående bordbestilling?]

- I den politiske rammeaftale fra d. 22. marts om plan for genåbning af Danmark fremgår det, at serveringssteder som restauranter, caféer mv. efter planen kunne genåbne fra den 6. maj.
- Smittetallene så dog heldigvis lidt bedre ud end forventet den efterfølgende måned frem mod genåbningen d. 21. april.
- Derfor fulgte det af de politiske forhandlinger og genåbningsaftalen d. 16. april, at planen for genåbningen af serveringssteder kunne fremrykkes.

- Det var naturligvis glædeligt, men med en fremrykket genåbning på dette tidspunkt fulgte også en høj risikovurdering fra vores sundhedsmyndigheder i forhold til udbredelsen af smitten i samfundet.
- På den baggrund indgik det i den fælles politiske aftale vi lavede med hinanden fra d. 21. april, at genåbningen af serveringsstederne skulle ske med et krav om ”forudgående bordbestilling”.
- For regeringen var det – og er det fortsat – vigtigt at følge myndighedernes råd om, at genåbningen sker gradvist og i et tempo, hvor vi ikke risikerer at sætte den positive udvikling vi er på vej igennem over styr.
- Med kravet om ”forudgående bordbestilling” var målet at sikre, at vi fortsat kunne have kontrol med smitten, og det var derfor nødvendigt med et midlertidigt ”fartbump”, som begrænsede antallet af uanmeldte gæster på serveringsstederne.
- Det var med andre ord vigtigt, at der ikke skete sammenstimling foran blandt andet barer og værtshuse og at det blev sikret, at der kun blev lukket så mange mennesker ind, som der er pladser til.

- Herudover – og det mener jeg er vigtigt - var det vurderingen, at reglen i væsentlig grad ville forhindre en impulsiv adfærd, hvor gæster gik fra sted til sted og dermed mindske risikoen for at starte flere smittekæder.
- Af vores fælles politiske aftale fremgår altså at der skulle være krav om bordbestilling og at denne skulle være forudgående. Hvis denne ordlyd skulle respekteres, og ordningen skulle have en reel effekt, så var det altså klart, at der skulle være en tidsmæssig adskillelse mellem bordbestillingen og kundens ankomst.
- I forbindelse med udmøntningen af aftalen skulle denne politiske aftales intention om ”forudgående bordbestilling” operationaliseres - som vi altid gør - så det var klart for både serveringssteder og kunder hvad man skulle rette sig efter i den her periode.
- Det kunne have været et døgn eller flere timer, men det endte i den forbindelse med at blive fastlagt til 30 minutter, som man vurderede var den mindst mulige tidsadskillelse, hvis det skulle være reelt at tidsbestillingen også skulle være reelt forudgående.
- Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at nogle partier gerne havde set en hurtigere genåbning af serveringstederne end

det der blev aftalt med aftalen af 21. april, men den indgåede aftale var nu engang udtryk for det kompromis, der kunne findes på det daværende tidspunkt.

- Og jeg synes det er vigtigt at være opmærksom på, at dette krav om ”forudgående bordbestilling” hang sammen med, at serveringsstederne fik lov til at åbne 2 uger før det ellers var planlagt.
- Det er i denne sammenhæng også vigtigt at understrege, at kravet var en midlertidig løsning som løb i ca. 2 uger, og at kravet om forudgående bordbestilling allerede blev afskaffet igen den 6. maj.

[DRs artikel om at EM vurderer, at 30-minutters reglen ikke har en effekt på restauranter]

- Jeg vil nu gå videre til den del af spørgsmålet, der omhandler de forhold vedr. effekten af reglen, som bliver fremført i DRs artikel af 5. maj, og om hvorvidt Erhvervsministeriets vurdering har været, at kravet ikke ville give færre restaurantgæster.
- Jeg vil i den forbindelse gerne starte med at sige noget om, hvordan myndighederne samarbejder om de sundhedsfaglige vurderinger af restriktionerne, som laves i forbindelse med de enkelte genåbningsfaser.

- Statens Serum Institut foretager således i mange tilfælde den sundhedsfaglige risikovurdering af de konkrete restriktioner på baggrund af oplysninger og vurderinger, som de indhenter fra ressortministerierne.
- I dette tilfælde er Statens Serums Instituts vurdering således også bl.a. baseret på vurderinger i Erhvervsministeriet omkring restriktionernes kvantitative aktivitetsevirkning. Det siger sig selv, at der er tale om nogle vurderinger, som er behæftet med betydelig usikkerhed.
- I DR artiklen henvises til Statens Serum Instituts notat af 30. april om ”Sundhedsfaglig vurdering af individuelle lempelser i forbindelse med genåbningsplan for 6. maj”. Altså et notat, der udarbejdes i forbindelse med de forhandlinger, hvor reglen om forudgående bordbestilling afskaffes.
- Af side 17 i dette notat fremgår SSI's vurdering af konsekvenserne af en afskaffelse af kravet om forudgående bordbestilling, herunder hvilke vurderinger og skøn fra Erhvervsministeriet de lægger til grund.
- Erhvervsministeriet har i den forbindelse anlagt den faglige vurdering, at kravet om bordbestilling havde en stor

betydning for aktivitetsniveauet på bl.a. barer og værts-huse, og andre tilsvarende serveringssteder, hvor bordbe-stilling ikke er almindeligt. Omvendt var det vurderingen, at betydningen for restauranterne, som i højere grad er vandt til at arbejde med bordbestilling, var mindre.

- Denne forskel ift. de to grupper af serveringssteder er bl.a. baseret på tilkendegivelserne fra sektoren – og en meget logisk forskel.
- Det har på den baggrund altså også været ministeriets samlede vurdering, at reglen har en væsentlig betydning for aktiviteten i den samlede population af serveringsste-der, hvilket også er baggrunden for, at det fremgår i nota-tet, at (citater): *”Erhvervsministeriet har skønnet, at lempel-sen af tidsbestilling på serveringssteder vil forøge antallet af daglige gæster med ca. 45.000 (i forhold til det tidligere skønnede antal daglige gæster) til samlet 135.000 (med-delt per 14. april 2021).”*
- Denne del notatet fra Statens Serum Institut, havde DR desværre ikke medtaget i deres artikel. Det ændrer dog ikke på, at det var ministeriets vurdering at reglen havde en reel betydning for aktiviteten på serveringsstederne.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål AI]

Ad spørgsmål AI:

Ministeren bedes redegøre for, hvornår ministeren blev bekendt med, at bordbestillingen skulle udformes som en 30-minuttersregel? Herunder bedes ministeren også redegøre for, hvorfor man på få dage kunne iværksætte en 30-minuttersregel, som ingen partier har vedtaget, men derimod måtte der gå 12 dage, fra da reglen blev indført, til Statens Serum Institut kom med deres analyse om, at reglen ikke har betydning for aktiviteten for restauranter m.v.

- Jeg vil nu besvare spørgsmål AI.
- Tak for dette spørgsmål også.

[Ministeren bedes redegøre for, hvornår ministeren blev bekendt med, at bordbestillingen skulle udformes som en 30-minuttersregel?]

- Det var del af den politiske aftale af fredag den 16. april, mellem regeringen og alle Folketingets partier med undtagelse af Nye Borgerlige, at genåbningen af serveringssteder skulle ske med ”forudgående bordbestilling”.
- Straks herefter (aftalen blev indgået om natten og så om dagen) blev der igangsat arbejde i ministeriet med at udmønte den politiske aftale.
- Det blev i den forbindelse vurderet af de involverede myndigheder, at 30 minutter var det mindst mulige tidsadskillelse mellem reservation og en kundes ankomst, hvis man skulle være tro mod hensigten bag den politiske beslutning om ”forudgående bordbestilling – altså mid-

lertidigt at begrænse aktiviteten, sammenstimling og gæsternes spontane beslutninger om at besøge én eller flere bekvæmninger.

- Udmøntningen af den politiske aftale – herunder kravet om forudgående bordbestilling på 30 minutter– fremgik af de retningslinjer for serveringssteder som blev offentliggjort to dage senere d. 18. april.
- Branchen var indkaldt til møde i sektorpartnerskabet for restauranter, caféer, hoteller mv. allerede om eftermiddagen fredag d. 16. april, hvor de blev orienteret om de nye krav, og modtog om lørdagen (d. 17. april) et udkast til nye retningslinjer.
- Den endelige udstedelse af bekendtgørelsen skete mandag d. 19. april.

[Herunder bedes ministeren også redegøre for, hvorfor man på få dage kunne iværksætte en 30-minuttersregel, som ingen partier har vedtaget, men derimod måtte der gå 12 dage, fra da reglen blev indført, til Statens Serum Institut kom med deres analyse om, at reglen ikke har betydning for aktiviteten for restauranter m.v.]

- Endeligt spørges i sidste del af spørgsmål AI til timingen for den analyse fra SSI, som DR henviser til.

- Analysen fra SSI, som der henvises til i spørgsmålet, udkom d. 4. maj, og omhandler den efterfølgende genåbningsfase d. 6. maj, og dermed betydningen for aktivitets-tallene, hvis bordbestillingskravet afskaffes igen.
- Det er helt normal praksis, at sundhedsmyndighederne laver en sundhedsmæssig vurdering af, hvad genåbningstil-tagene betyder for smitterisikoen i Danmark forud for forhandlingerne om de enkelte genåbningsfaser.
- Disse analyser sker på baggrund af inputs fra de relevante ressortministerier, hvilket også har været tilfældet for afskaffelsen af det midlertidige krav om bordbestilling frem mod d. 6. maj.

[Opsamling]

- Så for at samle op på processen kan jeg sige, at:
 - Den politiske aftale om en fremrykning af genåbningen af serveringstederne med krav om forudgående bordbestilling bliver indgået natten til d. 16. april.
 - Sektorpartnerskabet for restauranter og caféer mv. er indkaldt til møde om eftermiddagen d. 16. april og modtager et udkast til retningslinjer d. 17. april.

- Mandag d. 19. april udstedes bekendtgørelsen med ikrafttrædelse d. 21. april.
- Onsdag d. 21. april om eftermiddagen er sektorpartnerskabet indkaldt til drøftelse af branchens alternative model.
- Torsdag d.22. april fremsender Erhvervsministeriet en beskrivelse af modellen til Sundhedsministeriet med henblik på en sundhedsfaglig vurdering i Statens Serum Institut. Ministeriet svarer også opfølgende på spørgsmål fra SSI over weekenden.
- Om aftenen mandag d. 26. april modtager Erhvervsministeriet vurderingen fra SSI, som fremsendes til erhvervsordførerne tirsdag d. 27. april. I den forbindelse opfordres til, at yderligere drøftelser af kravet må ske i forbindelse med genåbningsforhandlingerne.
- Disse genåbningsforhandlinger foregår mandag d. 3. maj, og natten til tirsdag d. 4. maj bliver aftalpartierne enige om at afskaffe kravet som planlagt i forbindelse med genåbningen torsdag d. 6. maj.
- Ligeledes den 4. maj offentliggør SSI deres vurderinger, som er lavet i forbindelse med genåbningen d. 6 maj og den som DR delvist henviser til i deres artikel .

[Afsluttende bemærkninger om genåbningen]

- Helt grundlæggende ligger min største sympati og medfølelse hos de mange restaurantejere, barejere og for den sags skyld alle de virksomhedsejere, hvor coronakrisen har gjort det svært at drive en fornuftig forretning.
- Det tyder dog på, at vi er på vej til at komme godt ud på den anden side, og vi ser ikke ind i nye nedlukninger, som man gør i andre samfund.
- De seneste forbrugstal indikerer heldigvis, at aktiviteten på serveringsstederne er ved at være op i gear igen. Og nu ser vi ind i en sommer, hvor den positive udvikling forhåbentlig fortsætter, så vi gradvist kan vende tilbage til en helt normal hverdag igen, som vi kender den fra før coronaen kom til Danmark.
- Det er jo også på den baggrund, at vi sammen med et bredt flertal i Folketinget netop er blevet enige om en sommer- og erhvervspakke, som netop skal være med til at stimulere og øge aktiviteten ikke mindst på vores serveringssteder, så de kan få indhentet noget af det tabte.
- Tak for ordet.